

S KAKVIM SE GLAZBENIM REPERTOAROM MOGLA SUSRESTI PUBLIKA U GRADU HVARU TIJEKOM PRVE POLOVICE 17. STOLJEĆA?

Maja Milošević

UDK: 78.03(497.5 Hvar)»16«

U rukopisu iz 1646./47., pohranjenom u Kaptolskom arhivu u Hvaru, popisane su knjige i muzikalije u nekadašnjem vlasništvu hvarskog Kaptola. Naslovi danas izgubljenih glazbenih zbirki zabilježeni su u osam sekcija s ukupno sedamdeset i tri jedinice te predstavljaju vrijedno svjedočanstvo o prisutnosti suvremene talijanske (ponajviše venecijanske ranobarokne) glazbene literature u Hvaru, čije je izvedbe mogla čuti tamošnja publika do kraja prve polovice 17. stoljeća. Ovaj članak donosi osvrt na svaku od popisanih sekcija, a osnovne karakteristike kaptolskog glazbenog fonda prikazane su i u priloženim tablicama, s građom predstavljenom prema skladateljima, godinama i izdavačima prvotiska, te glazbenim vrstama, koje se odnose na pojedine jedinice u inventaru.

Ključne riječi: grad Hvar, Kaptolski arhiv, inventar muzikalija, glazba 17. stoljeća, Tomaso Cecchini

Dok za većinu dalmatinskih urbanih središta nedostaju arhivski izvori kojima bi se rasvijetlila kvantiteta i kvaliteta glazbenog repertoara njegovanog tijekom prve polovice 17. stoljeća, vrijedan dokument o glazbenoj praksi tog razdoblja u gradu Hvaru čuva se u hvarskom Kaptolskom arhivu. Riječ je popisu kaptolskih knjiga i muzikalija koji datira iz 1646. i 1647., pronađenoje tijekom uređenja Kaptolske knjižnice 1992. i danas pohranjenom pod signaturom XXII/4.¹ Taj izvor do sada nije bio predmetom temeljitijeg proučavanja,² no njegov sadržaj – sastavljen od različitih naslova iz područja književnosti, drame, poezije, glazbe, filozofije, teologije – zasigurno bi mogao biti zanimljiv širem krugu stručnjaka iz humanističkih i društvenih disciplina.

Zabilježeni naslovi glazbenih zbirki u nekadašnjem posjedu hvarskog Kaptola u ovome će članku poslužiti kao ishodište za prikaz glazbenoga repertoara u Hvaru tijekom razdoblja ponovnoga kulturnog i gospodarskog uzleta grada nakon pretrpljenih tursko-osmanlijskih razaranja i drugih nedaća krajem 16. stoljeća.³ Iako danas izgubljene, popisane muzikalije svjedoče o prisutnosti recentne talijanske, ponajviše venecijanske rano-barokne glazbene literature u hvarskoj sredini te predstavljaju izniman prilog lokalnoj povijesti umjetničkog muziciranja. No istodobno posjeduju i raritetnu vrijednost za hrvatsku glazbenu kulturu uopće, kao jedini (do sada poznat) dokument na području Hrvatske s eksplicitno navedenim autorima i naslovima djela dostupnih lokalnim glazbenicima, a uz njih zasigurno i publici, do sredine 17. stoljeća.

---

¹ Usp. Joško Kovačić, »Uređivanje Kaptolske knjižnice u Hvaru«, *Glasnik Društva bibliotekara Split*, 6 (1999), str. 20.

² Usp. preliminarni uvid u glazbeni segment kaptolskog inventara u: Maja Milošević, »Inventar kaptolskih muzikalija u Hvaru iz 1646. i 1647.«, *Arti musices*, 46/2 (2015), str. 277-307.

³ V. više o navedenom razdoblju u gradu Hvaru u: Grga Novak, *Hvar kroz stoljeća*, Izdavački zavod JAZU, Zagreb, 1972., str. 106-110; Lovorka Čoralić, »Otok Hvar u prošlosti«, u: *Otok Hvar* (ur. Miro Mihovilović et al.), Matica hrvatska, Zagreb, 1995., str. 72-93.

Transkripcije naslova kaptolskih muzikalija mogu se konzultirati u priloženoj Tablici 1, u kojoj su navedeni i podaci o njihovim prvim (poznatim) tiskanim izdanjima (izdavač, grad, godina, *RISM*-ov kataloški broj⁴). Budući da je dio popisanih zbirki publiciran u nekoliko izdanja, nije moguće precizirati koja su od njih bila pohranjena u Kaptolskoj knjižnici.⁵ Preglednosti radi, uz naslove su pridodani i redni brojevi, koji će se u tijeku daljnjeg teksta navoditi kao referenca na određene jedinice iz inventara, odnosno iz Tablice 1. Kako bi se zornije predstavili osnovni podaci o glazbenome repertoaru dostupnome u Hvaru do sredine 17. stoljeća, članku su priložene i tablice s prikazom građe prema skladateljima (Tablica 2), datacijama (Tablica 3), izdavačima (Tablica 4) te glazbenim vrstama (Tablica 5) na koje se odnose jedinice popisane u kaptolskome inventaru.

FIZIČKI OPIS, DATACIJA I AUTOR RUKOPISA XXII/4. POSREDNICI U NABAVCI KAPTOLSKIH MUZIKALIJA

Inventar kaptolskih knjiga i muzikalija sastavljen je od nekoliko napola preklopljenih listova, smještenih unutar tankih smeđih korica i tako uobičenih u knjižicu (30,5 x 11 cm) s ukupno 44 nepaginirane stranice. Kako bih olakšala snalaženje u daljnjem radu na (glazbenoj) građi, paginaciju sam dopisala olovkom, označivši brojem 1 prvu ispisanu stranicu unutar korica te nastavljajući niz brojeva do posljednje ispunjene stranice, obilježene brojem 41, uključujući u paginaciju i neispisane listove. Dio stranica inventara je uvezan (str. 1-16), nakon čega slijede neuvezani prek-

---

⁴ *RISM*-ov katalog glazbenih publikacija (*Répertoire International des Sources Musicales*, serija A) digitaliziran je i može se pretraživati na internetskoj stranici <https://opac.rism.info/> (pristup 21. prosinca 2015).

⁵ V. podatke o reizdanjima u: Maja Milošević, »Inventar kaptolskih muzikalija u Hvaru iz 1646. i 1647.«, str. 284-300 (Tablica 1).

lopljeni listovi, tvoreći tako drugu fizičku cjelinu unutar korica (str. 17-41). Iz pripisa na vrhu str. 1 otkriva se da je popisivanje građe zabilježene unutar uvezanoga dijela započeto u Hvaru, 22. ožujka 1647. Međutim, veći dio inventara popisanog u drugome, neuvezanome dijelu – preciznije, od str. 21 nadalje – bilježio se u Hvaru u prethodnoj godini. Naime, na str. 21 zapisan je datum 13. rujna 1646., što upućuje na to da je građa na str. 21-41 mogla biti popisivana tijekom ili nakon tog datuma, dok istovremeno ostaje nejasnom datacija zapisa unutar str. 17-20, za koje je moguće da su s vremenom izmještene iz dijela rukopisa nastalog 1646.

Iz zapisa ispod datuma na str. 21 – »Inventario delle Robbe di me Gio. Anda. Nėbri Dr.« – saznajemo da je autor cjelokupnog rukopisa Ivan Andrija (Giovanni Andrea) Nembri (rođ. oko 1570.), doktor teologije, kanonik i desetljećima istaknuti član Kaptola hvarske katedrale.⁶ Sastavivši svoju oporuku u Hvaru 22. lipnja 1647., dakle nedugo nakon završetka popisa kaptolskih knjiga i muzikalija, Ivan Andrija povukao se u svojim kasnim sedamdesetim godinama, kao laik, u benediktinski samostan San Giorgio Maggiore u Veneciji, gdje je službu priora obnašao njegov mlađi brat Damjan, te ondje dočekaao smrt 24. ožujka 1651.⁷ Za razliku od Ivana Andrije, Damjan (rođ. 1584) tijekom gotovo cijeloga života djelovao je izvan rodnog Hvara: kao desetogodišnjak otišao je na školovanje u samostan San Giorgio Maggiore, gdje je i završio studij 1602., a potom i proveo većinu života kao redovnik i zatim prior do svoje smrti (1648/49), izuzev 1622. te od 1634. do 1637., kada je priorsku funkciju imao u samostanu sv. Krševana u Zadru.⁸

Damjan Nembri ima istaknuto mjesto u povijesti hrvatske glazbe, zahvaljujući skladateljskom angažmanu koji se ogleda u njegovoj jedinoj sačuvanoj zbirci *Brevis et facilis psalmodium* (Venecija, 1641), sastavljenoj

---

⁶ Dragan Plamenac, »Hvaranin Damjan Nembri (1584 – oko 1648) i njegovi Večernji psalmi« (prev. Stanislav Tuksar), *Arti musices*, 14/1 (1983), str. 8.

⁷ *Ibid.*

⁸ O životu i opusu Damjana Nembrija v. više u: *ibid.*, 5-13.

od četverglasnih večernjih psalama uz pratnju orguljskog *continua*, stilski pripadajućih ranobaroknome tipu venecijanske crkvene glazbe na razmeđu stilova, kakvu su skladali i njegovi suvremenici u Dalmaciji poput Tomasa Cecchinija u Hvaru i Ivana Lukačića u Splitu.⁹ U glazbenome leksikonu Johanna Gottfrieda Walthera (*Musicalisches Lexicon*, 1732) Damjan Nembri naveden je kao autor danas izgubljene zbirke troglasnih i osmeroglasnih misa, tiskane u Veneciji 1640.¹⁰ Oba opusa bila su i dijelom inventara Kaptolske knjižnice 1646./1647., zabilježena u sekciji duhovne glazbe, *Spirituali* (Tab. 1, br. 29 i 31), što bi moglo sugerirati da su stigla do Hvara relativno brzo, unutar samo nekoliko godina nakon publiciranja. No može se pretpostaviti i da je zbirka Nembrijevih misa u kaptolskom fondu bila sačuvana u rukopisu, budući da su u inventaru pod jedinicom br. 31, osim troglasnih i osmeroglasnih, o čijem tiskanom izdanju saznajemo iz Waltherova leksikona, zabilježene i četveroglasne mise. Moguće da su one izostavljene pri publiciranju ili su pak pogrešno isključene iz naslova u Waltherovu izdanju. Svakako, uzimajući u obzir kontakt koji je Damjan Nembri očigledno održavao s rodnim krajem, zasigurno preko svoga brata, hvarskog kanonika Ivana Andrije, utemeljena je pretpostavka da je upravo on bio jedan od posrednika u nabavljanju suvremene glazbene literature iz Venecije, kojom se obogaćivao kaptolski fundus u Hvaru.

Zasluge za upotpunjavanje kaptolske glazbene zbirke tijekom prve polovice 17. stoljeća mogle bi se pripisati i skladatelju Tomasu Cecchiniju iz Verone, koji je nakon kraćeg boravka u Splitu živio u Hvaru od 1614. do svoje smrti 1644., djelujući najprije kao *maestro di capella*, a potom i kao orguljaš u katedrali, te povremeno svirajući u službi hvarskog kne-

---

⁹ V. kritičko izdanje Nembrijevih psalama, *Damjan Nembri: Brevis et facilis psalmodium quattuor vocibus modulatio (Venetiis, 1641)* (prir. Ennio Stipčević), Muzički informativni centar Koncertne direkcije Zagreb, Zagreb, 2005.

¹⁰ Dragan Plamenac, *op. cit.*, 5.

za.¹¹ Cecchinijeva dugogodišnja glazbenička djelatnost u Hvaru ukazuje na izuzetnu prihvaćenost u sredini u kojoj je djelovao, dok mu autorska djela pak svjedoče o solidnoj razini izvedbenog aparata u Hvaru, za koji je i nastao najveći dio njegova opusa, sastavljenog od monodijskih skladbi, madrigala, arija i *canzonetta*, psalama, moteta, misa te instrumentalnih sonata. Velik dio njegovih crkvenih i svjetovnih zbirki zabilježen je u inventaru kaptolskih muzikalija, uz čak tri zbirke koje nisu bile poznate iz ranijih popisa njegovih djela.¹² Njegov sačuvani duhovni i svjetovni opus, »spoj početničke manirističke inspiracije i kasnije izražene potrebe za izbalansiranom formom te za svojevrsnom sintezom stilova *prima* i *seconda prattica*«,¹³ zrcali »istodobnost raznodobnog«, podastirući tako obilježja *prijelaza* i usklađenost s kolanjima u glazbenoj umjetnosti prvih desetljeća 17. stoljeća. Iz Cecchinijevih se skladbi nazire skladateljevo poznavanje ranobaroknih kompozicijsko-tehničkih i estetičkih tendencija, nedvojbeno usvojenih kontinuiranim proučavanjem talijanske suvremene glazbene literature kakva mu je, sudeći prema sadržaju kaptolskoga inventara, bila dostupna u neposrednoj blizini. Uzmu li se u obzir datacije i mjesto (prvih) izdanja popisanih zbirki (v. Tablice 3 i 4), glazbena literatura stizala je u Hvar iz Venecije ponajviše tijekom razdoblja Cecchinijeva boravka u Hvaru, za čiju se svjetovnu i duhovnu službu u najvećoj mjeri i nabavljala, a moguće i da je Cecchini sa sobom donio u Hvar dio zbirki tiskanih prije 1614. Svakako, naslove zastupljene u kaptolskom inventaru

---

¹¹ V. opsežnu bio-bibliografsku studiju o Tomasu Cecchiniju u: Dragan Plamenac, »Toma Cecchini, kapelnik stolnih crkava u Splitu i Hvaru u prvoj polovini 17. stoljeća. Bio-bibliografska studija«, *RAD JAZU*, 262 (1938), str. 77-125. Pregled Cecchinijeva života i opusa podrobno je prikazan i u poglavlju *Glazbenik i društvo: Tomaso Cecchini u Splitu i u Hvaru*, u: Ennio Stipčević, *Ivan Lukačić i njegovi suvremenici*, Musica sacra, Zagreb, 1993., str. 47-73.

¹² V. revidirani popis Cecchinijevih djela u: Maja Milošević, »Inventar kaptolskih muzikalija u Hvaru iz 1646. i 1647.«, str. 301-305 (v. Tablice 2 i 3).

¹³ Ennio Stipčević: *op. cit.*, 73.

trebalo bi konzultirati u budućim analizama Cecchinijeva opusa i definiranju utjecajā koji su ga obilježili.

POPISANE MUZIKALIJE

Od ukupno 34 stranice ispisane unutar izvora XXII/4, naslovi koji se ne odnose na glazbena djela zabilježeni su na ukupno njih 30, te podijeljeni prema fizičkom smještaju jedinica i veličini formata (*in f^o, in 4°, in 8°...*), što bi moglo sugerirati da se radilo o tiskanim izdanjima. Analogno tomu, može se pretpostaviti da su i zabilježene muzikalije također bile (barem većinom) u tiskanome obliku, premda su u popisu podijeljene drugačije od ostalih naslova: svjetovne zbirke (uz pokoju iznimku duhovnih) odvojene su prema broju glasova, dok su duhovni opusi popisani u sekciji *Spirituali*. Glazbena građa obuhvaćena je na četiri stranice kataloga,¹⁴ te odijeljena u osam sekcija s ukupno 73 jedinice, koje se u najvećoj mjeri odnose na određene zbirke ili u manjoj mjeri na serije, dok je naveden samo jedan naslov pojedinačne skladbe.

Sekcije su unutar inventara, a prema tome i u Tablici 1, popisane sljedećim redom: [str. 18] peteroglasna (*A' cinq[ue] Voci*, 4 jedinice); [str. 20] duhovna (*Spirituali*, 28 jedinica), jednoglasna (*A' Voce sola*, 8); [str. 29] dvoglasna (*A' 2 Voci*, 1 jedinica), troglasna (*A' 3 Voci*, 9), četveroglasna (*A' 4 Voci*, 4 jedinice); [str. 41] za više glasova (*A' più voci*, 15 jedinica), te nenaslovljena sekcija s jedinicama koje ne pripadaju ni jednoj od prethodnih (4 jedinice). O sadržaju svake od navedenih grupacija bit će riječi u idućim odlomcima.

---

¹⁴ Stranice na kojima su zabilježene muzikalije ne slijede odmah jedna nakon druge: možda su s vremenom pomiješane, budući da dio listova nije uvezan.

A' cinq[ue] Voci

U sekciji *A' cinq[ue] Voci* popisane su četiri zbirke peteroglasnih madrigala (Tab. 1, br. 1-4), skladbi svjetovne provenijencije, čiji su autori hvarski *maestro di capella* Tomaso Cecchini te sjevernotalijanski skladatelji Claudio Monteverdi, Theodore Riccio i Rodiano Barrera. Da je opus jednog od najznamenitijih europskih skladatelja ranoga baroka bio dostupan ondašnjim hvarskim glazbenicima i publici, svjedoči biljeg šeste knjige madrigala Claudia Monteverdija u kaptolskome inventaru (br. 2), zbirke u kojoj su sadržani skladateljevi posljednji madrigali pisani za sastav *a capella*, bez instrumentalne pratnje. Monteverdi je napisao ukupno devet knjiga madrigala, kroz koje je sintetizirao najviše dosege kasne renesanse s načelima ranobarokne *seconde prattike*, gdje je izražaj važniji od kontrapunktskih pravila, a riječ tretirana kao »gospodarica glazbe«. ¹⁵ Naime, sljedbenici *seconde prattike* koju je afirmirao Monteverdi ustrajali su na prilagođavanju glazbe značenju i osjećajima (ili »afektima«) koje nosi tekstovni predložak, postavljajući sebi tako (glavnim) izazovom skladanje glazbe koja će potpirivati slušateljske emocije (*affeto dell'anima*). Pri tomu glazba postaje jezik u kojemu je svako tehničko skladateljsko sredstvo, bilo staro ili novo, prilagođeno priopćavanju osjećaja i ideja iz tekstovnog predloška. ¹⁶

---

¹⁵ Monteverdi je u predgovoru svoje pete knjige madrigala (1605) priopćio da je njegovom metodom afirmirana »druga praksa« (*seconda prattica*) kao zamjena za »prvu praksu« (*prima prattica*), čija su pravila utvrđena u traktatu *Le istituzioni harmoniche* (1558) Gioseffa Zarlina. Ove primjedbe detaljnije je obrazložio njegov brat Giulio Cesare Monteverdi u predgovoru Claudijevim *Scherzi musicali* (1607) (v. Tab. 1, br. 50). Usp. Howard M. Brown – Louise K. Stein, *Glazba u renesansi* (prev. Stanislav Tuksar), Hrvatsko muzikološko društvo, Zagreb, 2005., str. 367-368.

¹⁶ Tekst je i u prvoj praksi imao određenu ulogu pri skladanju komada vokalne glazbe, ali prvenstveno u pogledu forme, a ne značenja: strukturu uglazbljenja određivala je struktura pjesme prema broju strofa, stihova u strofi, slogova u stihu te prema refrenu i metričkom obrascu. S druge strane, ta izvanjska podudarnost glazbe i teksta nije bila ono za čime su marili Monteverdi i njegovi sljedbenici.

Prožimanje kasnorenesansnih i ranobaroknih stilskih mogućnosti uvelike je primjenjivao i Tomaso Cecchini, čija je prva (i jedina) knjiga peteroglasnih madrigala uz pratnju *bassa continua* (br. 1) tiskana zajedno s nekoliko arija u Veneciji 1619., za vrijeme skladateljevih prvih godina u Hvaru, čijim je izvođačima i publici najvjerojatnije bila i namijenjena.¹⁷

U peteroglasnoj sekciji zabilježene su dvije zbirke madrigala kasnorenesansnih »malih majstora«, Teodora Riccija i Rodiana Barrere. Peteroglasni madrigali (br. 3) skladatelja koji je većinu života djelovao kao kapelnik na području Njemačke, Teodora Riccija, tiskani su za vrijeme njegova boravka u Bresci 1567.,¹⁸ te predstavljaju najranije izdanje među svim jedinicama u popisu kaptolskih muzikalija. U ranija izdanja vjerojatno bi se mogla uvrstiti i danas izgubljena druga knjiga peteroglasnih madrigala Rodiana Barrere (br. 4), skladatelja tijekom života aktivnog u Cremoni. Sudeći prema sačuvanoj prvoj knjizi iz 1596., Barrera je u peteroglasnim madrigalima najčešće primjenjivao postupke standardizirane tijekom 16. stoljeća, uz ograničenu upotrebu inovacija: naglasak je stavljen na jasnoću teksta, uz primjenu silabičkog i homoritmijskog načela.¹⁹

Spirituali

Zbirke duhovne glazbe popisane su u 28 jedinica (Tab. 1, br. 5-32) u najbrojnijoj sekciji *Spirituali*, među kojima najveći udio čine moteti, zatim psalmi i mise, pretežno iz prvih desetljeća 17. stoljeća. Četiri jedinice pripadaju venecijanskome skladatelju svjetovne i duhovne glazbe Giovanniiju

---

Usp. Claude V. Palisca, *Barokna glazba* (prev. Stanislav Tuksar), Hrvatsko muzikološko društvo, Zagreb, 2005., str. 15-19.

¹⁷ Usp. Dragan Plamenac, »Toma Cecchini...«, str. 113 i *ibid*, »Ispravci i dopune bibliografiji djela Tome Cecchinija«, *Arti musices*, 2 (1971), str. 48.

¹⁸ Walter Blankenburg – Norbert Dubowy, »Riccio, Teodoro«, u: *The New Grove Dictionary of Music and Musicians* (ur. Stanley Sadie), Macmillan Publishers Ltd., London itd., 2001.² [nadalje u fusnotama: *NGroveD²*], sv. 21, str. 323.

¹⁹ Usp. Serena Dal Belin Peruffo, »Barera, Rodiano«, u: *NGroveD²*, sv. 2, str. 724-725.

Priuliju,²⁰ nakon Cecchinija najzastupljenijem skladatelju u kaptolskome inventaru. Riječ je o zbirka tiskanim u Veneciji između 1618. i 1624., za vrijeme Priulijeva djelovanja u službi kapelnika na dvorovima Ferdinanda II. u Grazu i Beču. Njegova zbirka *Psalmi Davidis Regis* iz 1621. (br. 7), sastavljena od 17 večernjih psalama i posvećena španjolskome kralju Filipu IV., danas je izgubljena, dok nije jasno na koju se od dviju zbirki misa iz 1624. odnosi jedinica pod br. 8.²¹ Priulijeve dvije knjige pod naslovom *Sacrorum Conventuum* iz 1618. i 1619. (br. 5 i 6) svjedoče o tome da su do hvarske sredine stigli moteti pisani u stilu venecijanskog višezborja, kakvo se njegovalo u krugu Giovannija Gabrielija, Priulijeva učitelja, ali isto tako i instrumentalni oblici (pisani za sastave i do 12 instrumenta), sonate i *canzone*.

Hvarani su mogli čuti dvozborje i iz pera lokalnog skladatelja Tomasa Cecchinija u njegovoj osmeroglasnoj misi *Detta la celeste* i u osmeroglasnom *Magnificatu* iz 1624. (br. 11), ali isto tako i njegove instrumentalne sonate iz 1628. u zbirci *Cinque Messe...* (br. 18), koje se smatraju najranijim sačuvanim primjerima instrumentalne glazbe skladane u Dalmaciji,²² premda su instrumentalni oblici bili zastupljeni i u nekim drugim Cecchinijevim

---

²⁰ Usp. Jerome Roche – Steven Saunders, »Priuli, Giovanni«, u: *NGroveD*², sv. 20, str. 384-385.

²¹ Naime, Priuli je iste godine (1624) publicirao dvije zbirke misa u Veneciji, prvu pod naslovom *Missae ... quatuor, sex, & octo vocibus concinendae, cum basso totius operis pro organo, si placet*, te drugu *Missae ... octo, novemq. vocibus, atque etiam instrumentis musicis concinendae*. V. podatke o oba izdanja prema *RISM*-ovu broju u Tab. 1, br. 8.

²² Dragan Plamenac, »Toma Cecchini...«, str. 95, 116-117. V. analizu Cecchinijevih sonata, u: Marco Di Pasquale, »Sonate op. 23 Tomasa Cecchinija« (prev. Tanja Čunko), *Arti musices* 30/1 (1999), str. 91-111. Usp. i kritičko izdanje: *Tomaso Cecchini: Osam sonata* (prir. Bojan Bujčić), Muzički informativni centar Koncertne direkcije Zagreb – Muzikološki zavod Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 1984.

zbičkama, koje su danas izgubljene.²³ Navedena dva Cecchinijeva opusa iz 1624. i 1628. zabilježena su u grupaciji *Spirituali* uz još deset njegovih duhovnih zbirki (ukupno 12: br. 10-20 i 32); misa, psalama, moteta i lamentacija za različite sastave, od dvoglasnog do peteroglasnog sloga, najčešće uz pratnju orguljskog *continua*. Tri Cecchinijeva naslova iz ove grupacije imaju svoj jedini biljeg upravo u kaptolskom inventaru, odnosno nisu bili uvršteni u ranije popise Cecchinijevih djela.²⁴ Riječ je o drugoj knjizi dvoglasnih moteta (br. 13),²⁵ zatim prvoj knjizi troglasnih moteta (br. 14), te trećoj knjizi *Sacri Conventus* (br. 20), čiji dodatak naslovu »liber tertius« sugerira nekadašnje postojanje triju knjiga, najvjerojatnije duhovnih monodija za dva glasa. Cecchini je zasigurno poznao i istoimenu zbirku moteta iz 1614.,²⁶ zabilježenu u kaptolskome inventaru (br. 22), čiji je autor bio njegov zemljak i suvremenik Gabriello Puliti, koji je djelovao na širem istarskom području.²⁷

---

²³ Usp. Marco Di Pasquale, *op. cit.*, str. 94-95. Dvije izgubljene Cecchinijeve zbirke u kojima su sadržane instrumentalne skladbe zabilježene su u kaptolskome inventaru (v. Tab. 1, br. 55 i 56).

²⁴ V. ranije popise u: Dragan Plamenac, »Toma Cecchini...«, str. 106-125; *ibid.*, »Ispravci i dopune bibliografiji djela Tome Cecchinija«, *Arti musices*, 2 (1971), str. 43-52; Josip Andreis, *Povijest glazbe* (knj. 4), Liber – Mladost, Zagreb, 1974., str. 87-89; Stanislav Tuksar, »Prema identifikaciji četiriju, dosad nepoznatih, kasnijih opusa Tomasa Cecchinija iz 1623, 1627, 1630. i 1634. godine«, *Arti musices*, 24/1 (1993), str. 91-97. Nedavno revidirani popis izrađen je na temelju ranijih te dopunjen novim naslovima iz kaptolskoga inventara, usp. Maja Milošević, »Inventar kaptolskih muzikalija u Hvaru iz 1646. i 1647.«, str. 301-305 (Tablice 2 i 3).

²⁵ Poznata je samo prva knjiga dvoglasnih moteta iz 1613., koja je također navedena u kaptolskome inventaru (v. Tab 1, br. 19).

²⁶ V. kritičko izdanje Pulitijeva op. 14: *Gabriello Puliti: Sacri Conventus (1614) / Pungenti dardi spirituali (1618)* (Monumenta artis musicae Sloveniae 40) (prir. Metoda Kokole), Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Ljubljana, 2001.

²⁷ Usp. Ennio Stipčević, »Uvodna razmatranja o umjetnosti Gabriela Pulitija (oko 1575 – iza 1641)«, *Arti musices*, 14/1 (1983), str. 33-50.

Među djelima iz grupacije *Spirituali* valjalo bi istaknuti četvrtu knjigu moteta za dva, tri i sedam glasova uz pratnju orguljskog *continua* Alessandra Grandija (br. 27), uz Monteverdija jednog od najtalentiranijih skladatelja sjevernotalijanskog ranog baroka. Riječ je o zbirci skladbi u kojima je naglasak stavljen na solističku melodiju i njegovanje dijaloškog stila, kao npr. u *Surge propera*, ljubavnome duetu iz *Pjesme nad pjesmama*.²⁸ Zbirka je nakon prvog izdanja u kući Vincenti 1616. doživjela još pet izdanja u razdoblju od 1618. do 1637., ali nije poznato koje se od njih čuvalo u kaptolskom fondu sredinom 17. stoljeća.²⁹

O nekoliko jedinica iz sekcije *Spirituali* ne mogu se pronaći podaci u literaturi. Nepoznate su dvije zbirke psalama, *Salterium* za dva, tri i četiri glasa malo poznatog skladatelja Eustachija Arivierija (br. 23),³⁰ te zbirka troglasnih i četveroglasnih psalama, uz koju nije naveden autor, a čiji naslov *Psalmi Accademici Affectuosi* (br. 28) upućuje na priklanjanje izražajnim načelima *seconde prattike*. Autorstvo se također ne može potvrditi ni četveroglasnim rezponzorijima za službu Velikog tjedna (br. 24), budući da se njihov naslov ne navodi u popisima djela ni jednog od dvojice skladatelja prezimena Gualtieri (vjerojatno povezanih srodstvom), obojice aktivnih tijekom prve polovice 17. stoljeća na području Venecije.³¹ Naslovi dviju nepoznatih zbirki mogle bi se pripisati dvojici benediktinaca i skladatelja

---

²⁸ Usp. Jerome Roche – Roark Miller, »Grandi, Alessandro«, u: *NGroveD*², sv. 10, str. 283-287.

²⁹ Moguće da se u fondu čuvalo neko od kasnijih izdanja, npr.: G. Vincenti, Venezia, 1618 [RISM A/I: G 3432], G. B. Maringo, Palermo, 1620. [G 3433], A. Vincenti, Venezia, 1621. [G 3434], 1628. [G 3435], 1637. [G 3437].

³⁰ Skladatelj Arivieri (Ariveri?) naveden je samo u Vincentijevu katalogu, i to kao autor moteta za jedan do četiri glasa (v. X, 13 i XXXII, 37, u: Alessandro Vincenti: *Indice di tutte le opere di musica* (prir. Robert Eitner), T. Trautwein, Leipzig 1882.-1883., str. 8, 27), dok u priručnoj literaturi nema podataka o njegovu životu i djelima.

³¹ Usp. Jerome Roche, »Gualtieri, Alessandro«, u: *NGroveD*², sv. 10, str. 472 i Jerome Roche – Elisabeth Roche, »Gualtieri, Antonio«, u: *NGroveD*², sv. 10, str. 472-473.

isključivo duhovne glazbe, Serafinu Patti i Gregoriju Zucchiniju. Poznate su samo prva (1609., 1611.) i druga (1613.) knjiga *Sacrorum Canticorum* Serafina Patte, obje publicirane u Veneciji kod Giacoma Vincentija,³² no ne spominje se treća, popisana u kaptolskome inventaru (br. 26). Također, autor zbirke troglasnih skladbi *Canzonette Spirituali* (br. 30) mogao bi biti Gregorio Zucchini, aktivan početkom 17. stoljeća na području Venecije i Padove, premda se djelo ne navodi među njegovim znanim opusima.³³

A' Voce sola

U sekciji *A' Voce sola* (Tab. 1, br. 33-40) popisano je osam zbirki jednoglasnih skladbi s instrumentalnom pratnjom namijenjenom različitim instrumentima poput lutnje, *chitarronea*, *spinetta*, klavikorda, španjolske gitare i orgulja, publiciranih kroz prva četiri desetljeća 17. stoljeća. Među njima se nalaze i dvije zbirke koje su sastavljene od izuzetno ranih primjera duhovne monodije. Prva je tiskana u Firenci u 1607., a riječ je o zbirci *Madrigali e canzonette spirituali* (br. 38) Severa Boninija,³⁴ skladatelja iz firentinskoga kulturnog kruga te zagovornika novog stila i monodije, a drugoj iz 1614. autor je već spomenuti Serafino Patta (br. 40).

Ostalih šest jedinica odnose se na zbirke u kojima su sadržane skladbe svjetovne provenijencije; arije, madrigali i *canzonette*. Pod jednom su jedinicom (br. 33) popisana četiri sveska *canzonetta*, jednostavnih strofnih skladbi na suvremene talijanske ljubavne stihove, koje je od raznih autora prikupio i priredio Giovanni Stefanni, te publicirao u Veneciji tijekom razdoblja između 1618. i 1626. Ovdje je zabilježena i Cecchinijeva prva

---

³² V. podatke o ovim izdanjima prema *RISM*-ovim oznakama A/I: P 1037 i P 1038. Usp. Gaetano Gaspari, *Catalogo della Biblioteca del Liceo Musicale di Bologna* (sv. 2), F. Parisini, Bologna, 1892., str. 477; Jerome Roche, »Patta, Serafino«, u: *NGroveD²*, sv. 19, str. 236.

³³ Usp. Wolfgang Witzemann, »Zucchini, Gregorio«, u: *NGroveD²*, sv. 27, str. 875.

³⁴ Usp. Maryann Bonino, »Bonini, Severo«, u: *NGroveD²*, sv. 3, str. 861-862.

knjiga jednoglasnih madrigala uz instrumentalnu pratnju, *Amorosi concetti* (br. 39), pod kojim su naslovom u Veneciji tiskane ukupno tri knjige između 1612. i 1616.,³⁵ danas uvriježene kao najraniji primjeri ranobarokne monodije nastale na dalmatinskom tlu i pisane za dalmatinsku sredinu. Polovinu grupacije *A voce sola* čine knjige jednoglasnih arija uz pratnju instrumenata, tiskane u razdoblju između 1624. i 1636. u izdavačkoj kući Vincenti (br. 34-37). Među njima se nalaze tri nekoć veoma popularne zbirke iz 1620-ih, čiji su skladatelji Guglielmo Miniscalchi³⁶ (br. 34), Giovanni Berti³⁷ (br. 36) i Carlo Milanuzzi³⁸ (br. 37), skladatelji sličnog stilskog usmjerenja; sudionici začetaka i razvoja venecijanske ranobarokne monodije, čiju su teksturu obogaćivali melodijskim i harmonijskim disonancama, kromatikom, fioriturama, promjenama metra i ostalim sredstvima prikladnima za prijenos sadržaja i značenja teksta glazbom.

A' 2 Voci

Među kaptolskim muzikalijama popisana je samo jedna zbirka svjetovnog dvoglasja, *Madrigaletti & altri ariosi canti* Tomasa Cecchinija (Tab. 1, br. 41), tiskana u Veneciji 1623. kao skladateljev osamnaesti opus, danas izgubljena.³⁹

---

³⁵ Druga knjiga danas je izgubljena. Uz prvu, u kaptolskome inventaru navedena je i treća knjiga (br. 64).

³⁶ Usp. Nigel Fortune – Roark Miller, »Miniscalchi, Guglielmo«, u: *NGroveD²*, sv. 16, str. 718.

³⁷ Usp. Roark Miller, »Berti, Giovanni Pietro«, u: *NGroveD²*, sv. 3, str. 458-459.

³⁸ Usp. Jerome Roche – Roark Miller, »Milanuzzi, Carlo«, u: *NGroveD²*, sv. 16, str. 672-673.

³⁹ Usp. Stanislav Tuksar, »Prema identifikaciji četiriju, dosad nepoznatih, kasnijih opusa Tomasa Cecchinija...«, str. 93.

A' 3 Voci

Troglasna sekcija sastavljena je od devet naslova svjetovne glazbe (Tab. 1, br. 42-50), među čijim se autorima ističe Luca Marenzio, jedan od najvećih majstora talijanskog kasnorenesansnog madrigala.⁴⁰ U kaptolskome inventaru popisane su njegove *villanelle* (br. 43), skladbe jednostavnije strofne forme (najčešće AABBC), koje je skladatelj publicirao u pet knjiga između 1584. i 1587. Ta su troglasna uglazbljenja popularnih stihova zahvaljujući svojem jednostavnom izričaju stizala do šire publike, prema čemu bismo ih mogli usporediti sa skladbama iz sfere današnje popularne glazbe. U zabilježbi u kaptolskome inventaru nije precizirano o kojoj se od pet knjiga radi, a nije moguće odrediti ni koje se izdanje nekoć čuvalo, budući da su *villanelle* Luke Marenzija tiskane u više izdanja.

Među manjim brojem opusa nastalih u 16. stoljeću, koji su popisani u inventaru, nalazi se izrazito rasprostranjena i nekoliko puta reizdana zbirka *Baletti a tre voci, con la intavolatura del liuto, per cantare, sonare, & ballare* iz 1594. Giovannija Gastoldija (br. 49), također jednog od majstora visoke renesanse i glazbenika djelatnog na dvoru Gonzage u Mantovi (gdje mu je jednim od prethodnika bio upravo Marenzio).⁴¹ Gastoldijevi strogo homofonijski *baletti* veoma su melodiozni i jednostavno strukturirani u dvije ponavljajuće sekcije od kojih svaka završava refrenom, a njihova namjena bila je, kako je rečeno u naslovu izdanja, »za pjevanje, sviranje i plesanje«.

Pod tri jedinice (br. 44-46) navedene su i četiri zbirke *canzonetta* sienskoga plemića Tomasa Peccija, od kojih se jedna ne nalazi među skladateljevim otprije poznatim djelima (br. 46).⁴² Na prijelazu u 17.

---

⁴⁰ Usp. Steven Ledbetter – James Chater, Marenzio, Luca, u: *NGroveD²*, sv. 15, str. 835-845.

⁴¹ Usp. Denis Arnold – Iain Fenlon, »Gastoldi, Giovanni«, u: *NGroveD²*, sv. 9, str. 567-568.

⁴² Do sada nije zabilježena Peccijeva četvrta (kao ni treća) zbirka troglasnih *canzonetta*. Usp. Laura Buch, »Pecci, Tomaso«, u: *NGroveD²*, sv. 19, str. 266.

stoljeće Pecci je bio jedan od glasnih pobornika *seconde prattike*, čija je načela primjenjivao svojim *canzonettama* i madrigalima. Dijelom kaptolskog fonda nekoć je bilo i jedno od temeljnih djela ranoga baroka, čuveni *Scherzi musicali* Claudija Monteverdija iz 1607. (br. 50), u čijemu je predgovoru Giulio Cesare Monteverdi detaljnije obrazložio afirmaciju »druge prakse«, koju je njegov brat Claudio najavio u svojoj petoj knjizi madrigala (1605.).⁴³

Popisan je i Cecchinijev opus 12 iz 1617. (br. 47), sastavljen od prokomponiranih madrigala, građenih od kratkih, kroz imitacijske postupke razrađenih motiva, i *canzonetta*, sastavljenih od više strofa, te pisanih u homofonijskom slogu i prožetih jednostavnim, pučkim glazbenim idiomom.⁴⁴ S obzirom na posvetu ovog opusa ondašnjem hvarskome svećeniku Bondumieru Lupu, ova zbirka bila je nedvojbeno namijenjena izvedbama u hvarskoj sredini, odnosno hvarskoj publici i izvođačima.⁴⁵

A' 4 Voci

U četverglasnoj sekciji A' 4 Voci zabilježene su četiri zbirke svjetovne glazbe (Tab. 1, br. 51-54), od kojih za dvije nema podataka o izdanju. Na temelju naslova *Novelli fiori del Visconti* (br. 51), može se pretpostaviti da je autor te nepoznate zbirke, najvjerojatnije madrigala, bio Domenico Visconti, talijanski skladatelj i orguljaš na dvoru Antonija Medicija, aktivan u Firenci u prvoj četvrtini 17. stoljeća, premda se među njegovim djelima, većinom madrigalima firentinskog stila, ne nalazi spomenuti naslov.⁴⁶ Također, nisam uspjela pronaći skladatelja pod imenom Persone

---

⁴³ Usp. Claude V. Palisca, *Barokna glazba*, str. 15-19.

⁴⁴ O Cecchinijevu op. 12 v. više u: Andrea Lengyel, »Tomaso Cecchini (Cecchino): Madrigali et Canzonette, op. 12, Venecija 1617. Prinos razvoju svjetovne glazbe u 17. stoljeću«, *Arti musices*, 14/2 (1983), str. 79-121.

⁴⁵ V. sadržaj posvete u: Dragan Plamenac, »Toma Cecchini...«, str. 112.

⁴⁶ Usp. Nigel Fortune, »Visconti, Domenico«, u: *NGroveD²*, sv. 26, str. 790.

(Penone?) pa tako ni podatke o njegovoj knjizi četveroglasnih madrigala, popisanoj u inventaru (br. 54).

Ovdje su navedene još dvije knjige madrigala, obje tiskane 1613. Jedna od njih pripada malome ranobaroknome majstoru, treviškome kapelniku Giovanniju Paolu Costi (br. 52), dok se kod druge radi o posthumnom izdanju južnotalijanskog skladatelja Pomponija Nenne (br. 53). Na Nennin madrigalski opus uvelike je utjecao princ Carlo Gesualdo od Venose, skladatelj i predvodnik izrazito ekspresivne struje kasne renesanse, posebice u vidu primjene osebujnog disonantnog glazbenog jezika, obilježenog progresivnom i obilnom upotrebom kromatike te iznenadnim promjenama tempa i metra.⁴⁷

A' più voci

Pod naslovom *A' più voci* popisano je 15 zbirki tiskanih u rasponu između 1590. i 1627., namijenjenih različitim vokalnim i vokalno-instrumentalnim sastavima (Tab. 1, br. 55-69). Skupinu čine svjetovni opusi, izuzme li se Cecchinijeva zbirka duhovnih madrigala *Canti spirituali* iz 1613. za jedan do tri glasa uz instrumentalnu pratnju *continua* (br. 61), koja predstavlja jedan od ranih primjera duhovne monodije čak i u europskim okvirima. Cecchini je potpisuje kao *maestro di capella* splitske stolne crkve, a u njoj su sadržane duhovne skladbe, skladane »per cantare, et sonare nel Clavicembalo, Chitarrone ó Altro Istromento«. Iz napomene ispod naslova »raccolta da Stefano Canonici« saznaje se da su skladbe u zbirci prikupljene iz raznih skladateljevih rukopisa. Osim što ih povezuje duhovna tematika muke Kristove, uz iznimku nekoliko posvećenih Djevici Mariji, koje se također mogu indirektno vezati uz temu muke, skladbe krase i srodni glazbeni elementi; pojedini zajednički motivi i fraze te prokomponirani oblik. Upravo zahvaljujući srodnosti tekstovnog i glazbenog sadržaja,

---

⁴⁷ Usp. Keith A. Larson, »Nenna, Pomponio«, u: *NGroveD²*, sv. 17, str. 752-753.

skladbe u ovoj zbirci kao da predstavljaju pojedine dijelove gradeći oblik ranobarokne talijanske *cantate da chiesa*, otvorene, varijabilne forme.⁴⁸

U ovoj su skupini navedene još tri Cecchinijeve zbirke svjetovnih skladbi, namijenjenih sastavima za jedan do dva glasa uz instrumentalnu pratnju. Među njima je danas sačuvana jedino treća knjiga madrigala *Amorosi concetti*⁴⁹ (br. 64), dok su ostale dvije, *Amarosa guerra* (br. 55) i *Arie, madrigali & cantate* (br. 56) – pretežno sastavljene od madrigala i arija te instrumentalnih oblika kao što su sonate, *baletti* i *ritornelli* – do danas ostale samo nominalno poznate.⁵⁰ Budući da je potonja zbirka u kaptolskome inventaru navedena pod naslovom *Diversità da Canti del Cecchino à 1 et 2*, u preliminarnome pregledu izvora XXII/4 iznijela sam pogrešnu pretpostavku da bi kod navedene jedinice mogla biti riječ o rukopisnoj *raccolti* u kojoj su kompilirane skladbe iz ostalih Cecchinijevih zbirki, previdjevši da se radi o zbirci iz 1630., već poznatoj iz Vincentijevih kataloga.⁵¹

---

⁴⁸ Na srodnost Cecchinijeve zbirke *Canti spirituali* s oblikom *cantata da chiesa* upozorio je Bojan Bujić, usp. Bojan Bujić, »Cecchino, Tomaso«, u: *NGroveD²*, sv. 5, str. 328-329.

⁴⁹ V. kritičko izdanje Cecchinijeva op. 7, *Tomaso Cecchini: Amorosi concetti, il terzo libro de' madrigali a una, et due voci (Venetia, 1616)* (prir. Ennio Stipčević), Muzički informativni centar, Zagreb, 2006. Ovaj Cecchinijev opus detaljnije je analiziran u: Bojan Bujić, »Tretja knjiga madriglov 'Amorosi concetti'«, *Muzikološki zbornik*, 2 (1966), str. 18-25; Iva Lovrec, »Pjesnički predlošci i znakovitosti njihova uglazbljivanja, na primjeru zbirke 'Amorosi Concetti' libro terzo, op. 7, Tomasa Cecchinija«, *Arti musices*, 24/1 (1993), str. 27-44.

⁵⁰ Usp. Stanislav Tuksar, »Prema identifikaciji četiriju, dosad nepoznatih, kasnijih opusa Tomasa Cecchinija...«, str. 93-94.

⁵¹ Usp. Maja Milošević, »Inventar kaptolskih muzikalija u Hvaru iz 1646. i 1647.«, str. 297 (Tab. 1, br. 56), str. 305 (Tab. 3, br. 11). Prema Vincentijevim katalogima, puni naslov ove zbirke glasi: *Diversita di canti a una & due voci cioe arie madrigali & cantate con li suoi ritornello in baletti alcuni balli & alquante sonate per sonare ogni volta dopo haver cantato (piacendo) con la spinetta o altro stromento simile un chitarone & il violino* (prema: Marco Di Pasquale, »Sonate op. 23 Tomasa Cecchinija«, str. 94-95).

Među zbirkama ranije datacije ubrajaju se *Selva di varia ricreazione* (br. 65) za tri do deset glasova iz 1590. te *Convito musicale* (br. 66), za tri do osam glasova iz 1597., u kojima su zastupljeni gotovo svi ondašnji suvremeni stilovi i oblici; madrigali, *capriccia*, arije, *canzonette*, serenade, *villote*, *balli*, *bataglie*. Njihov autor bio je Orazio Vecchi,⁵² majstor svoga doba, etabliran u venecijanskim krugovima među imenima poput Andree Gabrieli i Claudija Merula te djelujući na dvoru obitelji d'Este u Mantovi, koji se služio najširim spektrom duhovnih i svjetovnih žanrova, a bio je izuzetno poznat i po svojim madrigalskim komedijama koje je pisao pri kraju 16. stoljeća.⁵³

Zahvaljujući biljeгу u kaptolskome inventaru saznajemo da je do Hvara stigla i jedna od najranijih opera uopće, *L'Euridice* iz 1600. (br. 63), čiji je autor Giulio Caccini, pionir firentinske monodije i ranobaroknih glazbeno-scenskih formi. S obzirom na postojanje kazališta u Hvaru nakon 1612., osnovana je pretpostavka o postavljanju *L'Euridice* na hvarsku scenu. No ne treba je čvrsto prihvatiti, budući da je vjerojatnije da se u kaptolskom fondu čuvalo venecijansko, Vincentijevo izdanje iz 1615., iznimno rašireno i popularno te korišteno za komorne izvedbe i u didaktičke svrhe, kao ilustrativni primjer za *stile rappresentativo*.⁵⁴ Uz Caccinija, u ovoj su sekciji navedeni naslovi zbirki još dvaju predstavnika rane firentinske

---

⁵² Usp. William R. Martin, »Vecchi, Orazio«, u: *NGroveD²*, sv. 26, str. 365-368. V. još o Vecchijevim djelima u: Paul Schleuse, *The Singing Games in Early Modern Italy: The Music Books of Orazio Vecchi*, Indiana University Press, Bloomington, 2015.

⁵³ Uz Vecchija, jedan od skladatelja koji su pisali madrigalske komedije, »cikluse madrigala labavo organizirane oko skupine likova, središnje pripovijesti i dramskog zapleta« (Howard M. Brown – Louise K. Stein, *Glazba u renesansi*, str. 370-371), bio je i Adriano Banchieri, također zastupljen u kaptolskome inventaru (V. Tab. 1, br. 72, 73).

⁵⁴ Usp. Metoda Kokole, »Najzgodnejše opere na slovenskem: Od Euridice (?) do začetka delovanja stanovskega gledališča«, u: *Stoletja glasbe na Slovenskem*, Festival Ljubljana: Ljubljana, 2006., str. 230-231.

monodije, Antonija Brunellija (br. 59) i Domenica Mellija (br. 60), u kojima su zastupljeni različiti svjetovni oblici; madrigali, *canzonette*, arije, *scherzi*, uz pratnju *chitarronea*, klavičembala ili nekog trećeg instrumenta.

Unutar ove skupine popisane su i dvije zbirke madrigala Giovannija Priulija, *Musiche concertate... libro quarto* (br. 67) i *Delicie musicali* (br. 68), namijenjene komornim vokalnim sastavima uz pratnju instrumenata, koje je skladatelj napisao nakon svog dolaska u Beč, u službi kralja Ferdinanda II. Habsburškog. U oba izdanja pratnja *bassa continua* je obligatna, a u potonjoj zbirci element vokalnog i instrumentalnog kontrasta postaje iznimno naglašen.⁵⁵ Priuli se tijekom svojega skladateljskog djelovanja okušao u najširem spektru stilova – od višezborja do »konzervativnih« skladbi pisanih u *stile antico*, preko jednostavnih monodija do elaboriranih madrigala u koncertantnome stilu – od kojih je vrijedan dio stigao i u Hvar preko čak šest njegovih zbirki (četiriju duhovnih u sekciji *Spirituali* te dviju svjetovnih u sekciji *A' più voci*).

S jednom zbirkom u ovoj skupini zastupljen je i već spomenuti Alessandro Grandi, jedan od najvažnijih sjevernotalijanskih skladatelja ranoga baroka, čiji se najveći doprinos ponajprije ogleda u razvoju koncertantnog stila u crkvenoj glazbi, ali u svjetovnim solističkim kantatama i arijama, kakve su bile sadržane u zbirci *Arie, et cantade* zabilježenoj u kaptolskome inventaru (br. 69), namijenjene sastavu za dva do tri glasa i dvije violine.

Razno

Ispod naslova popisanih u skupini *A' più voci* horizontalnom su linijom izdvojene četiri jedinice (Tab. 1, br. 70-73), koje ne pripadaju ni jednoj od prethodnih grupacija. Među njima su popisane intabulacije (br. 70), preradbe izvorno vokalnih skladbi za španjolsku gitaru, čiji je autor

---

⁵⁵ Usp. Lawrence Bennett, *The Italian Cantata in Vienna: Entertainment in the Age of Absolutism*, Indiana University Press, Bloomington – Indianapolis, 2013., str. 9-10.

talijanski skladatelj i gitarist Pietro Milliioni.⁵⁶ Iako u njihovu zapisu nije preciziran redni broj zbirke kao ni izdanje koje se čuvalo u nekadašnjem kaptolskome fondu, biljegom Milliionijevih intabulacija osvjedočena je prisutnost jedne od najreprezentativnijih selekcija gitarističke ranobarokne glazbe, što, dakako, sugerira i iznimno ranu praksu gitarističkog muziciranja u ondašnjemu Hvaru.

Na ranu instrumentalnu glazbu odnosi se još jedna jedinica u ovoj sekciji: riječ je o skladbi *La Banchierina* (br. 73), pisanoj u četveroglasnom instrumentalnom slogu (instrumentalni sastav nije određen), tiskanoj 1596. u sklopu zbirke *Canzoni alla francese a quattro voci per sonare*,⁵⁷ u kojoj su sadržane instrumentalne i vokalno-instrumentalne skladbe Adriana Banchierija, bolonjskoga skladatelja, orguljaša i teoretičara. Budući da je *La Banchierina* zabilježena kao pojedinačna skladba, moguće da se radilo o prijepisu.

Analizirajući sonate iz Cecchinijeva op. 23 (1628), Marco Di Pasquale ustvrdio je sljedeće: »[G]rupa sonata jasno vuče neke aspekte iz staromodnih *canzon francese*, vjerojatno pročišćenih kroz usavršene modele G. Gabrieliya i njegovih konzervativnijih sljedbenika. Međutim, što se tiče njihove jednostavnosti, one se mogu usporediti jedino s nekim široko rasprostranjenim komadima Adriana Banchierija [...].«⁵⁸ Dakako, *La Banchierina* iz kaptolskoga inventara, koju je Cecchini zasigurno poznao, svakako

---

⁵⁶ Izuzme li se peta knjiga, veći dio Milliionijevih intabulacija publiciran je prije 1627., no ta izdanja nisu sačuvana. Najranija poznata izdanja datiraju iz 1627., kada su u izdavačkoj kući Facciotti tiskane Milliionijeve sljedeće knjige: četvrto izdanje pod naslovom *Primo, secondo et terzo libro d'intavolatura*, zatim drugo izdanje četvrte i prvo izdanje pete knjige intabulacija (v. podatke o navedenim zbirkama prema *RISM*-ovim brojevima u Tab. 1, br. 70). Usp. Gary R. Boye, »Millioni, Pietro«, u: *NGroveD²*, sv. 16, str. 697-698.

⁵⁷ Zbirka je u cijelosti dostupna online ([http://imslp.org/wiki/Canzoni_alla_francese_\(Banchieri,_Adriano\)](http://imslp.org/wiki/Canzoni_alla_francese_(Banchieri,_Adriano))), pristup 21. prosinca 2015.).

⁵⁸ Marco Di Pasquale, »Sonate op. 23 Tomasa Cecchinija«, str. 100-101.

bi mogla poslužiti kao uporište navedenoj tezi o srodnosti između Cecchinijevih i Banchierijevih instrumentalnih skladbi.

Cecchini je mogao biti upoznat i s Banchierijevim glazbeno-teorijskim radom, sudeći po zabilježbi njegova priručnika za pjevanje *Cantorino utile a novizzi... del canto fermo* iz 1622. (br. 72), namijenjenog poduci svjetovnih i crkvenih klerika. Također, (katedralnim) instrumentalistima u Hvaru bio je dostupan i priručnik za izvedbu *bassa continua* iz 1628. (br. 71), koji je napisao Galeazzo Sabbatini, skladatelj i teoretičar iz Pesara, u kaptolskome inventaru zastupljen i sa zbirkom koncertantnih madrigala (u sekciji *A' più voci*, br. 57).

* * *

Nakon uvida u sadržaj pojedinih sekcija iz inventara muzikalija, na koncu bi nužno bilo rezimirati osnovne karakteristike nekadašnje kaptolske zbirke muzikalija, pri čemu će poslužiti Tablice 2-5, u kojima je građa iz Tablice 1 prikazana prema autorima, godinama i izdavačima prvotiska, te glazbenim vrstama.

U Tablici 2 prema abecednom redu popisano je ukupno 40 različitih skladatelja, od kojih kod nekolicine autorstvo nije potvrđeno (Tab. 2, br. 1, 11, 12, 15, 27, 39, 40). Najveći broj jedinica odnosi se na djela hvarskog kapelnika Tomasa Cecchinija (20 jedinica), zatim mu slijede Giovanni Priuli (6 jedinica) i Tomaso Pecci (3 jedinice), te sedam skladatelja zastupljenih svaki u dvije jedinice: Alessandro Banchieri, Alessandro Grandi, Claudio Monteverdi, Damjan Nembri, Serafino Patta, Galeazzo Sabbatini i Orazio Vecchi. Na svakog od ostalih 30 autora odnosi se po jedna jedinica u inventaru. Mjesta djelovanja poznata su za otprilike trećinu popisanih skladatelja, među kojima je najveći dio njih proveo svoj životni vijek u sjevernoj Italiji, dok su u manjini skladatelji aktivni na području Firence (Tab. 2, br. 6, 7, 8, 26, 39), južne Italije (br. 11, 24) te hrvatskog priobalja (br. 9 i dijelom 32). Uglavnom se radi o (starijim ili mlađim) Cecchinijevim

suvremenicima, o čemu, uostalom, svjedoče i datacije prvih izdanja zbirki popisanih u inventaru, u najvećoj mjeri podudarne s razdobljem Cecchinijeva života, odnosno boravka u Hvaru (v. Tablicu 3). Samo je sedam zbirki tiskano u posljednjoj trećini 16., dok su ostale publicirane tijekom prva četiri desetljeća 17. stoljeća, najviše u razdoblju između 1610. i 1629., kada venecijanska ranobarokna glazba dobiva svoj puni zamah. Iako se ne može sa sigurnošću potvrditi koja su se (re)izdanja čuvala među kaptolskim muzikalijama, uzmu li se u obzir podaci o njihovim prvotiscima, većina ih je tiskana u Veneciji, ponajprije u izdavačkoj kući Vincenti, dok su izdanja iz Bologne, Rima, Napulja te Firence zastupljena u jednoj, odnosno dvije jedinice (v. Tablicu 4).

U Tablici 5 prikazane su svjetovne i duhovne glazbene vrste zastupljene u zbirkama iz kaptolskog inventara (bilo samostalno ili u sklopu izdanja koje okuplja različite glazbene vrste).⁵⁹ Zanimljivo je da veći udio pripada jedinicama koje se odnose na svjetovne opuse (40 jedinica), a manji na duhovne (31 jedinica).⁶⁰ Među potonjima najzastupljenije vrste su moteti (u 13 do 15 jedinica), zatim psalmi (10 jedinica) i mise (8 jedinica), a u ostale se ubrajaju primjerice responzoriji (Tab. 1, br. 24), duhovni madrigali (br. 38, 40) i *canzonette* (br. 30, 38), lamentacije (br. 16), instrumentalne *canzone* i sonate (br. 5, 6). Svjetovna glazba popisana je u ukupno 40 jedinica, među čijim zbirkama su sadržani ponajviše madrigali (u 23 do 24 jedinice), zatim arije (12 jedinica) i *canzonette* (11 jedinica), a u manjoj mjeri *villanelle* (br. 43), *scherzi* (br. 50, 59), kantate (br. 67, 69) i instrumentalne skladbe (br. 55, 56, 70, 73).

Skladbe duhovne provenijencije iz kaptolskih zbirki hvarska publika svih staleža mogla je čuti u prostoru hvarske stolnice, mahom u izvedbama

---

⁵⁹ Iz Tablice 5 izostavljeni su priručnici (v. Tab. 1, br. 71, 72).

⁶⁰ U prvotnome izlaganju o sadržaju kaptolskog inventara muzikalija pogrešno je navedeno da su svjetovni oblici zastupljeni u 41, a duhovni u 30 jedinica. Usp. Maja Milošević, »Inventar kaptolskih muzikalija u Hvaru iz 1646. i 1647.«, str. 281.

katedralnih glazbenika kojima je ravnao Cecchini. No budući da su se u Biskupskome dvoru u 18. stoljeću održavali koncerti, predstave i recitacije namijenjeni publici sastavljenoj od klera i laika,⁶¹ ne treba isključiti mogućnost da je isti prostor bio namijenjen (duhovnim) izvedbama i u 17. stoljeću. Nadalje, broj jedinica koje se odnose na zbirke svjetovne glazbe potvrđuje da je Tomaso Cecchini, zasigurno najrevniji korisnik kaptolskog glazbenog fonda, povremeno bio angažiran i za svjetovne događaje, kao i njegovi prethodnici, »po starom običaju da orguljaš svira o pokladama u Kneževu dvoru«. ⁶² Cecchini je, vjerojatno služeći se svjetovnim muzikalijama iz kaptolskog fonda, mogao ravnati i sudjelovati u glazbenim svečanostima u Kneževu dvoru, namijenjenim knezu i njegovim gostima, pripadnicima viših staleža. Međutim, Hvar je osnutkom komunalnog kazališta 1612. – uz postojeću pozornicu na otvorenom, gradski trg – dobio novi prostor prikladan za izvedbe svjetovnog repertoara, koje su mogli čuti stanovnici i posjetitelji Hvara, bez obzira na to jesu li pripadali višim ili nižim staležima, što je za to razdoblje bila izuzetno napredna ideja.⁶³ Premda nedostaju podaci o događanjima u kazalištu u prvim desetljećima nakon njegova osnutka, dakle u razdoblju Cecchinijeva djelovanja u Hvaru, moglo bi se pretpostaviti da se i tamo izvodio svjetovni glazbeni repertoar kakav je popisan u kaptolskome inventaru, a ne bi trebalo odbaciti ni

---

⁶¹ Usp. Stjepan Krasić, *Ivan Dominik Stratiko*, Književni krug, Split, 1991., str. 278-280.

⁶² Cvito Fisković, »Glazba, kazalište i ostale zabavne priredbe u Hvaru u 18. stoljeću«, *Dani Hvarskoga kazališta: XVIII. stoljeće*, 5 (1978), str. 36. O angažmanu katedralnih orguljaša u Hvaru od kraja 16. i tijekom 17. stoljeća vidi još u: Grga Novak, »Orgulje, orguljaši i učitelji crkvenog pjevanja u Hvaru«, *Sveta Cecilija*, 18/6 (1924), str. 179-181.

⁶³ Usp. Mirjana Kolumbić Šćepanović, *Hvar i njegovo kazalište 1612.-2012.*, Grad Hvar – Muzej hvarske baštine, Hvar, 2012., str. 25-28 i Grga Novak, »Petar Semitecolo, posrednik u izmirivanju plemića i pučana i graditelj Arsenal, Belvedera i Teatra u Hvaru (1611-1613)«, *Zbornik Historijskog instituta JAZU*, 4 (1961), str. 93-171.

moćnost glazbeno-scenskih uprizorenja, koja sugerira biljeg Caccinijeve ranobarokne opere *L'Euridice*.

Tablica 1: **Transkripcije naslova** zabilježenih u inventaru kaptolskih muzikalija (Hvar, 1646/47.)

Sekcija	Br.	Transkripcija naslova	Podaci o prvome izdanju (grad, izdavač, godina, RISM)
<i>A' cinq[ue] Voci</i> [str. 18]	1	<i>Madrigali del Cecchino</i>	A. Vincenti, Venezia, 1619 [RISM A/I: C 1676]
	2	<i>Del Monteverde. Lib. 6.</i>	R. Amadino, Venezia, 1614 [RISM A/I: M 3490]
	3	<i>Del Riccio. Lib. 1.</i>	A. Gardano, Venezia, 1567 [RISM A/I: R 1294]
	4	<i>Del Barera. Lib. 2.</i>	
<i>Spirituali</i> [str. 20]	5	<i>Par. p.^a S Sacro[rum] Concentu[um] Io. Prioli</i>	B. Magni, Venezia, 1618 [RISM A/I: P 5476]
	6	<i>Pars 2.^a</i>	B. Magni, Venezia, 1619 [RISM A/I: P 5477]
	7	<i>Psalmi Eiusdem</i>	Venezia, 1621 (izgubljena zbirka)
	8	<i>Missae Eiusdem</i>	B. Magni, Venezia, 1624 [RISM A/I: P 5478 ili RISM A/I: P 5479]
	9	<i>Missa c[um] Psālmis et. S. Cantionib[us] 1, 2, et 3. Vocib[us] D. Vincent. de Tutys à Grauna</i>	A. Vincenti, Venezia, 1628

Sekcija	Br.	Transkripcija naslova	Podaci o prvome izdanju (grad, izdavač, godina, RISM)
<i>Spirituali - Cecchino</i> [str. 20]	10	<i>Otto Messe à 4 voci pari sop.^a li otto Toni</i>	G. Vincenti, Venezia, 1617 [RISM A/I: C 1672]
	11	<i>3.º Libro delle Messe ariose à 3, 4, 5, et 8. Con salmi</i>	A. Vincenti, Venezia, 1624 [RISM A/I: C 440]
	12	<i>Messa, Salmi, et Motetti à 7 in due Chori</i>	G. Vincenti, Venezia, 1620
	13	<i>2° Libro de Motetti à 2</i>	
	14	<i>Salmi e Motetti à 3. Lib. p.^o.</i>	
	15	<i>Salmi e Motetti à 4. Lib. p.^o.</i>	G. Vincenti, Venezia, 1616
	16	<i>Lamentationi à 2 col Miserere</i>	G. Vincenti, Venezia, 1616/13-1616/17? (izgubljena zbirka)
	17	<i>Psalmi, Missa, et alia cantica. 5 Vocib.</i>	A. Vincenti, Venezia, 1619 [RISM A/I: C 1675]
	18	<i>Cinque Messe à 2 Voci e Motetti à voce sola</i>	A. Vincenti, Venezia, 1628 [RISM A/I: C 1677]
	19	<i>P.^o Libro de Motetti à 2</i>	R. Amadino, Venezia, 1613 [RISM A/I: C 1670]
20	<i>3.^s Liber S. Concentu[um] 2 Vocib.</i>		

Sekcija	Br.	Transkripcija naslova	Podaci o prvome izdanju (grad, izdavač, godina, RISM)
<i>Spirituali</i> [str. 20]	21	<i>Motetti à 1, 2, 3, et 4 raccolti dal Malgarini</i>	G. Vincenti, Venezia, 1618
	22	<i>Sacri Conventus F. Gabrielis de Pulittis 1, 2, 3 Vocib.</i>	G. Vincenti, Venezia, 1618 [RISM A/I: P 5652]
	23	<i>Salteri[um] D. Eustachio Arivieri à 2, 3, 4. Lib. p.^o</i>	
	24	<i>Respon[sor]ia Hebdomada S. Gualterij 4 Vocib.</i>	
	25	<i>3.º Libro de i Concerti Ecc.^{ci} del Porta à 2, 3, 4, e 5</i>	A. Vincenti, Venezia, 1619 (izgubljena zbirka)
<i>Spirituali</i> [str. 20]	26	<i>Lib. 3.^a Sacro[rum] Cantico[rum] Patt[ae] 1, 2, 3, 4, 5, Vocib.</i>	
	27	<i>Lib. 4 de Motetti del Grandi à 2, 3, 4, 7</i>	G. Vincenti, Venezia, 1616 [RISM A/I: G 3431]
	28	<i>Psalmi Accademici Affectuosi 3 Vocib. et 4.</i>	
	29	<i>Psalmi D. Damiani Nembri. 4 Vocib.</i>	B. Magni, Venezia, 1641 [RISM A/I: N 377]
	30	<i>Canzonette Sp[iritu]ali del Zuchini à 3 lib.p.^o</i>	
	31	<i>Missae Harmonicae Nembri. 3, 4, et 8 Vocib.</i>	Venezia, 1640 (izgubljena zbirka)
	32	<i>Motetti à Voce sola del Cecchino</i>	G. Vincenti, Venezia, 1617 [RISM A/I: C 1674]

Sekcija	Br.	Transkripcija naslova	Podaci o prvome izdanju (grad, izdavač, godina, RISM)
A' Voce sola [str. 20]	33	<i>Canzonette raccolte dal Stefani. p.º 2, 3, et 4</i>	<i>1. knjiga:</i> G. Vincenti, Venezia, 1618 [RISM B/I: 1618-15]; <i>2. knjiga:</i> Vincenti?, Venezia?, 1619 (izgubljena); <i>3. knjiga:</i> A. Vincenti, Venezia, 1623 [RISM B/I: 1623-10]; <i>4. knjiga:</i> Venezia, 1626 (izgubljena)
	34	<i>Arie del Miniscalchi. lib.1.</i>	A. Vincenti, Venezia, 1625 [RISM A/I: M 2851]
	35	<i>Arie del Pesenti.</i>	<i>1. knjiga</i> (izgubljena) i/ili <i>2. knjiga:</i> A. Vincenti, Venezia, 1633 [RISM A/I: P 1545] i/ili <i>3. knjiga:</i> A. Vincenti, Venezia, 1636 [RISM A/I: P 1547]
	36	<i>Arie del Berti. p.º et 2.º</i>	<i>1. knjiga:</i> A. Vincenti, Venezia, 1624 [RISM A/I: B 2135]; <i>2. knjiga:</i> A. Vincenti, Venezia, 1627 [RISM A/I: B 2136]
	37	<i>Ariose Vaghezze del Milanuzij. 5.º et 6.º</i>	<i>5. knjiga</i> (izgubljena): p1624-1628; <i>6. knjiga:</i> A. Vincenti, Venezia, 1628 [RISM A/I: M 2749]
	38	<i>Madrigali e Canzonette sp[iritu]ali del Bonini</i>	C. Marescotti, Firenze, 1607 [RISM A/I: B 3494]
	39	<i>Amorosi Concetti del Cecchino, dopo i Scherzi de Mo[n]teverde. Lib. i.</i>	R. Amadino, Venezia, 1612 [RISM A/I: C 1668]
	40	<i>Motetti et Madrigali Sacri del Patta.</i>	B. Magni, Venezia, 1614 [RISM A/I: P 1039]
A' 2 Voci [str. 29]	41	<i>Madrigaletti del Cechini</i>	Venezia, 1623 (izgubljena zbirka)

Sekcija	Br.	Transkripcija naslova	Podaci o prvome izdanju (grad, izdavač, godina, RISM)
A'3 Voci [str. 29]	42	<i>Canzonette di D. Marino Pesaro</i>	A. Raverii, Venezia, 1608 [RISM A/I: P 1499]
	43	<i>Vilanelle di Luca Marenzio</i>	1. <i>knjiga</i> : G. Vincenti & R. Amadino, Venezia, 1584 [RISM A/I: M 587] i/ili 2. <i>knjiga</i> : [G. Vincenti, Venezia, 1592] [RISM A/I: M 596] i/ili 3. <i>knjiga</i> : A. Gardano, Roma, 1585 [RISM A/I: M 599] i/ili 4. <i>knjiga</i> : G. Vincenti, Venezia, 1587 [RISM A/I: M 604], 1592 i/ili 5. <i>knjiga</i> : G. Scotto, Venezia, 1587 [RISM A/I: M 608]
	44	<i>Canzonette dell'Affettuoso et inuaghito. P.º et 2º.</i>	G. Vincenti, Venezia, 1603 [RISM A/I: P 1109 i P 1113]
	45	[<i>Canzonette</i>] <i>Del Pecci. p.º</i>	G. Vincenti, Venezia, 1599 [RISM A/I: P 1102]
	46	[<i>Canzonette</i>] <i>Dell'Affettuoso. 4.º</i>	
	A'3 Voci [str. 29]	47	<i>Madrigali et Canzonette del Cecchino</i>
48		<i>Madrigali del Filibero. Lib. 1.</i>	
49		<i>Baletti del Gastoldi</i>	R. Amadino, Venezia, 1594 [RISM A/I: G 534]
50		<i>Scherzi Musicali à 3 del Monteverde</i>	R. Amadino, Venezia, 1607 [RISM A/I: M 3485]
A'4 Voci [str. 29]	51	<i>Novelli fiori del Visconti</i>	
	52	<i>Madrigalli del Costa</i>	A. Gardano, Venezia, 1613 [RISM A/I: C 4223]
	53	<i>Madrigali del Nenna</i>	G. B. Gargano & L. Nucci, Napoli, 1613 [RISM A/I: N 398]
	54	<i>Madrigali del [Persone]</i>	

Sekcija	Br.	Transkripcija naslova	Podaci o prvome izdanju (grad, izdavač, godina, RISM)
A' più voci [str. 41]	55	<i>Amorosa Guerra del Cecchino à 1 et 2</i>	A. Vincenti, Venezia, 1627 (izgubljena zbirka)
	56	<i>Diversità da Canti del Cecchino à 1 et 2</i>	A. Vincenti, Venezia, 1630 (izgubljena zbirka)
	57	<i>Madrigali del Sabbatini. Lib. 1. à 2, 3, et 4</i>	A. Vincenti, Venezia, 1625 [RISM A/I: S 11]
	58	<i>Concerti del Ferrari ò Madrigali. Lib. 1. à 2, 3, et 4</i>	
	59	<i>Arie, Scherzi del Brunelli. à 1, 2, e 3. P.^o et 2.º</i>	<i>1. knjiga:</i> G. Vincenti, Venezia, 1613 [RISM A/I: B 4645]; <i>2. knjiga:</i> G. Vincenti, Venezia, 1614 [RISM A/I: B 4646]
	60	<i>P.^e et 2.e Musiche del Megli. à 1, et 2.</i>	<i>1. i 2. knjiga:</i> G. Vincenti, Venezia, 1602 [RISM A/I: M 1752 i M 1754]
	61	<i>Canti Spirituali del Cecchino. à 1, 2, e 3.</i>	G. Vincenti, Venezia, 1613 [RISM A/I: C 1669]
	62	<i>Quinto Libro della Canzonette del Radesca. à 1, 2, e 3.</i>	G. Vincenti, Venezia, 1617 [RISM A/I: R 22]
	63	<i>Euridice del Caccini.</i>	G. Marescotti, Firenze, 1600 [RISM A/I: C 4]
	64	<i>Amorosi concetti del Cecchino Lib. 3. à 1, e 2. dopo i Scherzi del Monteverde</i>	G. Vincenti, Venezia, 1616 [RISM A/I: C 1671]
	65	<i>Selva d'Horatio Vecchi</i>	A. Gardano, Venezia, 1590 [RISM A/I: V 1044]
	66	<i>Conuito dell'istesso</i>	A. Gardano, Venezia, 1597 [RISM A/I: V 1050]
	67	<i>Musiche concertate del Prioli Lib. 4.</i>	B. Magni, Venezia, 1622 [RISM A/I]
	68	<i>Delicie Musicali dell'istesso</i>	B. Magni, Venezia, 1625 [RISM A/I: P 5483]
69	<i>Arie et cantada à 2 et 3. del Grandi</i>	A. Vincenti, Venezia, 1626 [RISM A/I: G 3473]	

Sekcija	Br.	Transkripcija naslova	Podaci o prvome izdanju (grad, izdavač, godina, RISM)
Sekcija bez naslova (razno) [str. 41]	70	<i>Intavolatura [per] la Chitarra del Millioni.</i>	G. Facciotti, Roma, 1627 [I.-3 knjiga: RISM A/I: M 2834 i/ili 4. knjiga: M 2838 i/ili 5. knjiga: 2840]
	71	<i>Regola [per] Sonare sop.^a il Basso Continuo del Sabbatini</i>	Salvadori, Venezia, 1628 [RISM B/V, str. 742d]
	72	<i>Cantorino il Canto fermo del Banchieri.</i>	B. Cochi, Bologna, 1622 [RISM B/V, str. 113g]
	73	<i>La Banchierina del medesimo.</i>	R. Amadino, Venezia, 1596

Tablica 2: **Autori** glazbenih zbirki iz inventara kaptolskih muzikalija (Hvar, 1646/47.)

Br.	Autor	Jedinice u inventaru (prema Tablici 1)	Ukupno jedinica
1	ANONYMUS	br. 28	1
2	ARIVIERI, Eustachio	br. 23	1
3	BANCHIERI, Adriano (1568-1634)	br. 72, 73	2
4	BARERA, Rodiano (pol. 16. st.-1623)	br. 4	1
5	BERTI, Giovanni Pietro (c1600-1638)	br. 36	1
6	BONINI, Severo (1582-1663)	br. 38	1
7	BRUNELLI, Antonio (1577-1630)	br. 69	1
8	CACCINI, Giulio (1551-1618)	br. 63	1
9	CECCHINI, Tomaso (c1580-1644)	br. 1, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 32, 39, 41, 47, 55, 56, 61, 64	20
10	COSTA, Giovanni Paolo (akt. 1610-1614)	br. 52	1

11	?FERRARO (FERRARI), Antonio? (akt. 1613-23)	br. 58	1
12	?FILIBERO?	br. 48	1
13	GASTOLDI, Giovanni (c1554-1609)	br. 49	1
14	GRANDI, Alessandro (c1586-1630)	br. 27, 69	2
15	?GUALTIERI, Alessandro? (?-1655) ili ?GUALTIERI, Antonio? (?-1649/1650)	br. 24	1
16	MALGARINI, Federico (prir.)	br. 21	1
17	MARENZIO, Luca (c1553-1599)	br. 43	1
18	MELLI, Domenico Maria (akt. poč. 17. st.)	br. 60	1
19	MILANUZZI, Carlo (?-c1647)	br. 37	1
20	MILLIONI, Pietro (1. pol. 17. st.)	br. 70	1
21	MINISCALCHI, Guglielmo (akt. 1616-1630)	br. 34	1
22	MONTEVERDI, Claudio (1567-1634)	br. 2, 50	2
23	NEMBRI, Damjan (1584-1648/9)	br. 29, 31	2
24	NENNA, Pomponio (c1556-1608)	br. 53	1
25	PATTA, Serafino (akt. 1606-1619)	br. 26, 40	2
26	PECCI, Tomaso (1576-1604)	br. 44, 45, 46	3
27	?PERSONE?	br. 54	1
28	PESARO, Marino	br. 42	1
29	PESENTI, Martino (c1600-c1648)	br. 35	1
30	PORTA, Ercole (1585-1630)	br. 25	1
31	PRIULI, Giovanni (c1575-1626)	br. 5, 6, 7, 8, 67, 68	6
32	PULITI, Gabriello (c1580-1642/3)	br. 22	1
33	RADESCA (di Foggia), Enrico Antonio (2. pol. 16. st.-1625)	br. 62	1
34	RICCIO, Teodoro (c1540-c1600)	br. 3	1
35	SABBATINI, Galeazzo (1597-1662)	br. 57, 71	2
36	STEFANI, Giovanni (prir.) (akt. 1618-1626)	br. 33	1
37	TUZZI (DE TUTIIS), Vincenzo (1. pol. 17. st.)	br. 9	1
38	VECCHI, Orazio (c1550-1605)	br. 65, 66	2
39	?VISCONTI, Domenico? (?-1626)	br. 51	1
40	?ZUCCHINI, Gregorio? (c1540/ c1560-p1615)	br. 30	1

Tablica 3: **Datacije** prvih izdanja glazbenih zbirki iz inventara kaptolskih muzikalija (Hvar, 1646/47.)

Datacija	Jedinice u inventaru (prema Tablici 1)	Ukupno jedinica
1560-1569	br. 3	1
1580-1589	br. 43	1
1590-1599	br. 45, 49, 65, 66, 73	5
1600-1609	br. 38, 42, 44, 50, 60, 63	6
1610-1619	br. 1, 2, 5, 6, 10, 15, 16, 17, 19, 21, 22, 25, 27, 32, [33], 39, 40, 47, 52, 53, 59, 61, 62, 64	24
1620-1629	br. 7, 8, 9, 11, 12, 18, 34, 36, 37, 41, 55, 57, 67, 68, 69, [70], 71, 72	18
1630-1639	br. [35], 56	2
1640-1649	br. 29, 31	2
Nepoznata datacija	br. 4, 13, 14, 20, 23, 24, 26, 28, 30, 46, 48, 51, 54, 58	14

Tablica 4: **Izdavači** (prvih izdanja) glazbenih zbirki iz inventara kaptolskih muzikalija (Hvar, 1646/47.)

Izdavač	Jedinice u inventaru (prema Tablici 1)	Ukupno jedinica
AMADINO, Ricciardo (Venezia)	br. 2, 19, 39, 49, 50, 73	6
COCHI, Bartolomeo (Bologna)	br. 72	1
FACCIOTTI, Guglielmo (Roma)	br. 70	1
GARDANO, Angelo (Venezia)	br. 3, 52, 65, 66	4
GARGANO, Giovanni Battista & NUCCI, Lucretio (Napoli)	br. 53	1
MAGNI, Bartolomeo (Venezia)	br. 5, 6, 8, 29, 40, 67, 68	7
MARESCOTTI, Cristofano (Firenze)	br. 38	1
MARESCOTTI, Giorgio (Firenze)	br. 63	1
RAVERII, Alessandro (Venezia)	br. 42	1
SALVADORI (Venezia)	br. 71	1
VINCENTI, Alessandro (Venezia)	br. 1, 9, 11, 17, 18, 25, 34, [35], 36, [37], 55, 56, 57, 69	14
VINCENTI, Giacomo (Venezia)	br. 10, 12, 15, 16, 21, 22, 27, 32, [33], 44, 45, 47, 59, 60, 61, 62, 64	17
VINCENTI, Giacomo & AMADINO, Ricciardo (Venezia)	br. [43]	1
Nepoznati izdavač	br. 4, 7, 13, 14, 20, 23, 24, 26, 28, 30, 31, 41, 46, 48, 51, 54, 58	17

Tablica 5: **Glazbene vrste** zastupljene u zbirkama iz inventara kaptolskih muzikalija (Hvar, 1646/47.)

Glazbene vrste		Jedinice u inventaru (prema Tablici 1)
Svjetovne	Arije	br. 1, 34, 35, 36, 37, 55, 56, 59, 60, 62, 65, 69
	<i>Canzonette</i>	br. 33, 42, 44, 45, 46, 47, 59, 60, 62, 65, 66
	Madrigali	br. 1, 2, 3, 4, 39, 41, 47, 48, 51?, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 62, 64, 65, 66, 67, 68
	Ostale svjetovne vrste	br. 41, 43, 49, 50, 55, 56, 59, 60, 63, 65, 66, 69, 70, 73
Duhovne	Mise	br. 8, 9, 10, 11, 12, 17, 18, 31
	Moteti	br. 5, 6, 12, 13, 14, 15, 18, 19, 20?, 21, 22, 25?, 27, 32, 40
	Psalmi	br. 7, 9, 11, 12, 14, 15, 17, 23, 28, 29
	Ostale duhovne vrste	br. 5, 6, 16, 17, 24, 26?, 30, 38, 40, 61

LITERATURA

- Andreis, Josip, *Povijest glazbe* (knj. 4), Liber – Mladost, Zagreb, 1974.
- Bennett, Lawrence, *The Italian Cantata in Vienna: Entertainment in the Age of Absolutism*, Indiana University Press, Bloomington – Indianapolis, 2013.
- Brown, Howard M. – STEIN, Louise K., *Glazba u renesansi* (prev. Stanislav Tuksar), Hrvatsko muzikološko društvo, Zagreb, 2005.
- Bujić, Bojan, »Tretja knjiga madriglov 'Amorosi concetti'«, *Muzikološki zbornik*, 2 (1966), str. 18-25.
- Čoralić, Lovorka, »Otok Hvar u prošlosti«, u: *Otok Hvar* (ur. Miro Mihovilović et al.), Matica hrvatska, Zagreb, 1995., str. 72-93.
- Di Pasquale, Marco, »Sonate op. 23 Tomasa Cecchinija« (prev. Tanja Čunko), *Arti musices* 30/1 (1999), str. 91-111.
- Fisković, Cvito, »Glazba, kazalište i ostale zabavne priredbe u Hvaru u 18. stoljeću«, *Dani Hvarskoga kazališta: XVIII. stoljeće*, 5 (1978), str. 36-80.
- Gaspari, Gaetano, *Catalogo della Biblioteca del Liceo Musicale di Bologna* (sv. 2), F. Parisini, Bologna, 1892.
- Kokole, Metoda, »Najzgodnije opere na slovenskem: Od Euridice (?) do začetka delovanja stanovskega gledališča«, u: *Stoletja glasbe na Slovenskem*, Festival Ljubljana, Ljubljana, 2006., str. 223-247.
- Kolumbić Šćepanović, Mirjana, *Hvar i njegovo kazalište 1612.-2012.*, Grad Hvar – Muzej hvarske baštine, Hvar, 2012.
- Kovačić, Joško, »Uređivanje Kaptolske knjižnice u Hvaru«, *Glasnik Društva bibliotekara Split*, 6 (1999), str. 18-31.
- Krasić, Stjepan, *Ivan Dominik Stratiko*, Književni krug, Split, 1991.
- Lengyel, Andrea, »Tomaso Cecchini (Cecchino): Madrigali et Canzonette, op. 12, Venecija 1617. Prinos razvoju svjetovne glazbe u 17. stoljeću«, *Arti musices*, 14/2 (1983), str. 79-121.
- Lovrec, Iva, »Pjesnički predlošci i znakovitosti njihova uglazbljivanja, na primjeru zbirke 'Amorosi Concetti' libro terzo, op. 7, Tomasa Cecchinija«, *Arti musices*, 24/1 (1993), str. 27-44.
- Milošević, Maja, »Inventar kaptolskih muzikalija u Hvaru iz 1646. i 1647.«, *Arti musices*, 46/2 (2015), str. 277-307.

- Novak, Grga, »Orgulje, orguljaši i učitelji crkvenog pjevanja u Hvaru«, *Sveta Cecilija*, 18/6 (1924), str. 179-181.
- Novak, Grga, »Petar Semitecolo, posrednik u izmirivanju plemića i pučana i graditelj Arsenala, Belvederea i Teatra u Hvaru (1611-1613)«, *Zbornik Historijskog instituta JAZU*, 4 (1961), str. 93-171
- Novak, Grga, *Hvar kroz stoljeća*, Izdavački zavod JAZU, Zagreb, 1972.
- Palisca, Claude V., *Barokna glazba* (prev. Stanislav Tuksar), Hrvatsko muzikološko društvo, Zagreb, 2005.
- Plamenac, Dragan, »Toma Cecchini, kapelnik stolnih crkava u Splitu i Hvaru u prvoj polovini 17. stoljeća. Bio-bibliografska studija«, *RAD JAZU*, 262 (1938), str. 77-125.
- Plamenac, Dragan, »Ispravci i dopune bibliografiji djela Tome Cecchinija«, *Arti musices*, 2 (1971), str. 43-52.
- Plamenac, Dragan, »Hvaranin Damjan Nembri (1584 – oko 1648) i njegovi Večernji psalmi« (prev. Stanislav Tuksar), *Arti musices*, 14/1 (1983), str. 5-13. *RISM* online katalog, <https://opac.rism.info/> (pristup 21. prosinca 2015).
- Sadie, Stanley (ur.): *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*, Publishers Ltd., London itd., 2001².
- Schleuse, Paul, *The Singing Games in Early Modern Italy: The Music Books of Orazio Vecchi*, Indiana University Press, Bloomington, 2015.
- Stipčević, Ennio, »Uvodna razmatranja o umjetnosti Gabriela Pulitija (oko 1575–iza 1641)«, *Arti musices*, 14/1 (1983), str. 33-50.
- Stipčević, Ennio, »Glazbenik i društvo: Tomaso Cecchini u Splitu i u Hvaru«, u: *Ivan Lukačić i njegovi suvremenici*, Musica sacra, Zagreb, 1993., str. 47-73.
- Tuksar, Stanislav, »Prema identifikaciji četiriju, dosad nepoznatih, kasnijih opusa Tomasa Cecchinija iz 1623, 1627, 1630. i 1634. godine«, *Arti musices*, 24/1 (1993), str. 91-97.
- Vincenti, Alessandro, *Indice di tutte le opere di musica* (prir. Robert Eitner), T. Trautwein, Leipzig, 1882.-1883.

WHAT KIND OF MUSIC REPERTORY MIGHT HAVE BEEN PERFORMED
TO THE AUDIENCE IN THE TOWN OF HVAR DURING THE 1ST HALF OF
THE 17TH CENTURY?

A b s t r a c t

Most of Croatian towns and villages are missing the archival sources which could demonstrate the quality and the quantity of music repertory in the first half of the 17th century. However, a manuscript kept in the Archives of the Cathedral in the town of Hvar (on the island of Hvar) contains a list of books and music material owned by the Cathedral Chapter back in 1646/47, which could serve as strong and very rare evidence on music practice in the 17th century Hvar, and generally in Dalmatia. Although lost nowadays, recorded music titles, listed in eight different sections, are witnessing the presence of contemporary Italian (mostly Venetian early-baroque) music literature once in the town. Each section of music inventory is discussed in this article, with addition of tables showing its content regarding composers, years and publishers of first editions, and music genres.

Key words: The Town of Hvar, Archives of the Cathedral, Music Inventory, 17th Century Music, Tomaso Cecchini